

ЗМІСТ

ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ

Олександр Голошко. «ЧОРНІ КЛОБУКИ» НА ПІВДЕННОМУ КОРДОНІ РУСИ (КІНЕЦЬ XI – СЕРЕДИНА XIII ст.) 11

Віктор Доценко. САМОДЕРЖАВНА МОНАРХІЯ ВЕЛИКОГО КНЯЗІВСТВА МОСКОВСЬКОГО У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ XV – НА ПОЧАТКУ XVI ст. 29

Вячеслав Ціватий. ЄВРОПЕЙСЬКА СИСТЕМА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН І ДИПЛОМАТИЧНА ПРАКТИКА В ПЕРІОД ТРИДЦЯТИЛІТНЬОЇ ВІЙНИ (1618–1648 pp.): ІНСТИТУЦІОНАЛЬНИЙ ТА КОНГРУЕНТНИЙ ДИСКУРСИ 39

Іван Боровець. CONTRA SPERM SPERO: ПРЕЗЕНТАЦІЯ СЛОВАЦЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ У НЕЙТРАЛЬНИХ КРАЇНАХ (1943-1945 pp.) 50

Сергій Копилов. ВАСИЛЬ БІДНОВ ТА ІВАН ОГІЄНКО (ДО ІСТОРІЇ СТОСУНКІВ І СПІВПРАЦІ В 1920-1935 pp.) 68

МЕТОДОЛОГІЯ ІСТОРІЇ, ІСТОРІОГРАФІЯ ТА ДЖЕРЕЛОЗНАВСТВО

Лев Баженов. В ІМ'Я УКРАЇНСЬКОЇ ІСТОРИЧНОЇ НАУКИ ТА ПОДІЛЛЄЗНАВСТВА. ДО 25-РІЧЧЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЦЕНТРУ ДОСЛІДЖЕННЯ ІСТОРІЇ ПОДІЛЛЯ ІНСТИТУТУ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ НАН УКРАЇНИ ПРИ КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ІМЕНІ ІВАНА ОГІЄНКА 82

Віталій Гуцал. РОЗРОБКА ІОНОМ ВИНОКУРОМ КОНЦЕПЦІЇ ЧЕРНЯХІВСЬКОЇ КУЛЬТУРИ 100

Віктор Колесник, Анна Лоза. ДВОРЯНСЬКІ ОПІКИ В СИСТЕМІ ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ (НА МАТЕРІАЛАХ ДЕРЖАВНОГО АРХІВУ ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ) 113

Анатолій Філіюк. ПОДІЛИ РЕЧІ ПОСПОЛИТОЇ ТА УКРАЇНСЬКЕ ПИТАННЯ У ВІТЧИЗНЯННІЙ ІСТОРІОГРАФІЇ 123

Василь Деревінський, Аліна Капінос. КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ «СОЮЗУ УКРАЇНОК» В 1920-1930-х pp. (ЗА МАТЕРІАЛАМИ ЧАСОПISУ «ЖІНОЧА ДОЛЯ») 142

Світлана Павловська. АГІТАЦІЙНІ ЛИСТІВКИ ЯК СКЛАДОВА ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ РСЧА У ПЕРШИЙ ПЕРІОД НІМЕЦЬКО-РАДЯНСЬКОЇ ВІЙНИ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ 155

СЕРЕДНЬОВІЧНА ТА РАННЬОМОДЕРНА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

- Олександр Юга.** ДИСКУСІЇ СЕРЕД ПОЛІТИЧНОЇ ЕЛІТИ РЕЧІ ПОСПОЛИТОЇ ЩОДО ШЛЯХІВ РОЗВ'ЯЗАННЯ «УКРАЇНСЬКОЇ ПРОБЛЕМИ» ТА ЇХ НАСЛІДКИ (СЕРПЕНЬ 1657 – ВЕРЕСЕНЬ 1658 рр.) .. 170
- Віталій Степанков.** ДЕРЖАВНА ІДЕЯ ТА СПРОБИ ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОЛІТИЧНОЮ ЕЛІТОЮ В РОКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ РЕВОЛЮЦІЇ (1648-1676) 185
- Володимир Газін.** ПОЛІТИКА КРИМСЬКОГО ХАНСТВА ЩОДО УКРАЇНИ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА РОЗВИТОК МОСКОВСЬКО-ПОЛЬСЬКОГО ВІЙСЬКОВО-ПОЛІТИЧНОГО ПРОТИСТОЯННЯ В 1654-1667 рр. 197
- Тарас Чухліб.** СПРОБИ ПРОТЕКЦІЇ КРИМУ НАД УКРАЇНОЮ (1660 – поч. 1680-х рр.) 217
- Олександр Слісаренко.** ОРГАНІЗАЦІЯ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ НА ПОЧАТКОВОМУ ЕТАПІ ПІВНІЧНОЇ ВІЙНИ 232
- Віталій Дмитренко.** НАСЕЛЕНІСТЬ ДОМОГОСПОДАРСТВ ПАРАФІЯЛЬНИХ СВЯЩЕННИКІВ ПИРЯТИНСЬКОЇ ПРОТОПОПІЇ У 50-70-х рр. XVIII ст. 241
- Віктор Брехуненко.** УПОВНОВАЖЕННЯ АДВОКАТА КЛІЄНТОМ ЯК ДЗЕРКАЛО СТАВЛЕННЯ СТАРШИНИ ГЕТЬМАНЩИНИ ДО ІМПЕРСЬКОГО ЦЕНТРУ У XVIII ст. 247

НОВА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

- Тетяна Таранцова.** ДІЯЛЬНІСТЬ ПЕРШОГО ПРОФЕСІЙНОГО ТОВАРИСТВА АГРАРНОГО СПРЯМУВАННЯ НА УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ: СТРУКТУРА, ОСОБЛИВОСТІ 259
- Вадим Стецюк.** ПОЛЬСЬКА ШЛЯХТА І РОСІЙСЬКА АРМІЯ У ПРАВОБЕРЕЖНІЙ УКРАЇНІ (1870-ті – 1914 рр.) 266
- Олександр Федьков.** ЙОСИП ЗНОВІЦЬКИЙ ТА ІНШІ: НОВОУШИЦЬКІ КАДЕТИ В 1905–1907 РОКИ 274
- Анатолій Глушковецький.** СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНА БОРОТЬБА В ПОДІЛЬСЬКІЙ ГУБЕРНІЇ ПІД ЧАС ВИБОРІВ ДО IV ДЕРЖАВНОЇ ДУМИ РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ 286
- Сергій Добржанський.** ТРАНСФОРМАЦІЯ МІСЬКОГО ПРОСТОРУ І ОРГАНИ САМОУПРАВЛІННЯ ЧЕРНІВЦІВ НАПРИКІНЦІ XIX – НА ПОЧАТКУ XX ст. 298
- Андрій Чуткий.** «НЕ ЗНАКОВА» ПОСТАТЬ НА ТЛІ ДОБИ: ПРЕДСТАВНИКИ МОЛОДІ З ПОДІЛЛЯ У СТІНАХ КИЇВСЬКОГО КОМЕРЦІЙНОГО ІНСТИТУТУ 309

Володимир Дубінський. M. TUGAN-BARANOVSKY ABOUT THE WAYS OF SOLVING THE AGRARIAN QUESTION IN THE DNIEPER UKRAINE IN THE EARLY TWENTIETH CENTURY	324
Павло Кліщинський. КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКА УЧИТЕЛЬСЬКА СЕМІНАРІЯ В РОКИ ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ: ФУНКЦІОНУВАННЯ В УМОВАХ ЕВАКУАЦІЇ (1915-1916 РР.)	329

НОВІТНЯ ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

Віктор Адамський. ПОДІЛЬСЬКИЙ ГУБЕРНАТОР У РЕВОЛЮЦІЙНІ ДНІ БЕРЕЗНЯ 1917 РОКУ	338
Олександр Марчук. ДІЯЛЬНІСТЬ МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ УНР НА ЧОЛІ З ІВАНОМ ОГІЄНКОМ У КАМ'ЯНЦІ-ПОДІЛЬСЬКОМУ (лютий-березень 1919 року).....	349
Тетяна Лякович. ПРОБЛЕМА СТВОРЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ ДІЄВОЇ АРМІЇ УНР У БАЧЕННІ ПРЕДСТАВНИКІВ УКРАЇНСЬКОГО КОМАНДНОГО І РЯДОВОГО СКЛАДУ (1919 р.)	363
Леонід Могильний. СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ ПЕРЕКОНАННЯ ОЛЕКСАНДРА ГРЕБЕНЕЦЬКОГО.....	377
Андрій Хоптяр, Юрій Хоптяр. УТВОРЕННЯ ТА РОЗВИТОК ВІЙСЬКОВОГО МІСТЕЧКА НА ЗАЛІЗНИЧНІЙ СТАНЦІЇ ЯРМОЛИНЦІ (1930-1940-ті рр.)	387
Ігор Коляда, Юлія Коляда. ВОЛОНТЕРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ С. ЖАДАНА ...	396

РЕЦЕНЗІЇ

Олександр Комарницький. КОРИСНЕ І СВОЄЧАСНЕ ВИДАННЯ ПРО КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ ДОБИ УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ 1917-1920 рр. Хоптяр Андрій. Кам'янець-Подільський – столиця Української Народної Республіки. Історичний нарис / Туристичний путівник. Кам'янець-Подільський: ФОП Буйницький О.А., 2019. 49 с. / 71 с.	402
Анатолій Філінюк, Юрій Клімчук. RUES R. A BRIEF HISTORY OF THE SS-POLICE IN OSSOLA AND LAGO MAGGIORE 1943-1945. MINUSIO (SWITZERLAND): EDIZIONI INSUBRICA HISTORICA, 2018. 165 p. (ПРО ПРАЦЮ РАФАЕЛЯ РУЕСА «КОРОТКА ІСТОРІЯ ПОЛІЦІЇ СС В ОССОЛА І ЛАГО-МАДЖОРЕ 1943-1945 рр.»).....	407
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ.....	416

CONTENTS

WORLD HISTORY

Golovko Oleksandr. «CHORNI KLOBUKY» ON THE SOUTH BORDER OF RUS (THE END OF THE XI TH -THE MIDDLE OF THE XIII TH CENTURY) 11

Victor Dotzenko. THE ABSOLUTE MONARCHY IN THE GRAND DUCHY OF MOSCOW FROM THE SECOND HALF OF XV TO EARLY XVI CENTURY 29

Viacheslav Tsivatyi. EUROPEAN SYSTEM OF INTERNATIONAL RELATIONS AND DIPLOMATIC PRACTICE IN THE PERIOD OF THE THIRTYYEARS WAR (1618-1648): INSTITUTIONAL AND CONGRESSIVE DISCOURSES..... 39

Ivan Borovets. CONTRA SPERM SPERO: PRESENTATION OF SLOVAK STATEHOOD IN NEUTRAL COUNTRIES (1943-1945)..... 50

Serhiy Kopylov. VASYL BIDNOV AND IVAN OHIIENKO (TO THE HISTORY OF RELATIONS AND COOPERATION IN 1920-1935) 68

METHODOLOGY OF HISTORY, HISTORIOGRAPHY AND SOURCING

Lev Bazhenov. NAMED AFTER UKRAINIAN HISTORICAL SCIENCE AND THE SCIENCE OF PODILLYA. TO 25-YEARS ACTIVITY OF CENTER RESEARCH OF PODILLYA 'S HISTORY, UKRAINIAN HISTORY INSTITUTE NAN IN UKRAINE AT KAM'IANETS'-PODIL'SKYI NATIONAL UNIVERSITY NAMED BY IVAN OHIENKO 82

Vitalii Hutsal. DEVELOPMENT OF CHERNYAKHIV CULTURE CONCEPT BY ION VYNOKUR 100

Victor Kolesnyk, Anna Loza. NOBLE CUSTODY IN THE PUBLIC AUTHORITIES SYSTEM OF THE RUSSIAN EMPIRE (BASED ON THE MATERIALS OF THE STATE ARCHIVES OF ZHYTOMYR REGION) 113

Anatolii Filinyuk. DIVISIONS OFTHE POLISH-LITHUANIAN COMMONWEALTH AND THE UKRAINIAN QUESTION IN NATIONAL HISTORIOGRAPHY 123

Derevinskiy Vasil', Kapinos Alina. CULTURAL AND EDUCATIONAL ACTIVITIES OF THE UNION OF UKRAINIAN WOMEN IN THE 1920-1930-S (BASED ON ARCHIVAL PRESS MATERIALS) 142

Svetlana Pavlovskaya. AGITATION CARDS AS A COMPONENT OF INFORMATION AND COMMUNICATION ACTIVITIES IN THE FIRST PERIOD OF THE GERMAN-SOVIET WAR IN THE TERRITORY OF UKRAINE .. 155

MIDDLE AGES AND EARLY MODERN HISTORY OF UKRAINE

Oleksandr Yuga. DISCUSSIONS AMONG THE POLITICAL ELITE OF THE COMMONWEALTH ON THE WAYS OF SOLVING THE «UKRAINIAN PROBLEM» AND THEIR CONSEQUENCES (AUGUST 1657 – SEPTEMBER 1658)	170
Vitaliy Stepankov. STATE IDEA AND ATTEMPTS OF ITS IMPLEMENTATION DURING THE NATIONAL REVOLUTION (1648-1676)	185
Volodymyr Hazin. THE CRIMEAN KHANATE'S POLICY ON UKRAINE AND ITS IMPACT ON THE DEVELOPMENT OF THE MOSCOW-POLAND MILITARY-POLITICAL CONFRONTATION IN 1654-1667	197
Chuhlib Taras. THE ATTEMPTS OF PATRONAGE OF CRIMEA ABOVE UKRAINE (THE 1660S – THE BEGINNING OF THE 1680S).....	217
Alexander Slysarenko. ORGANIZATION OF THE ARMED FORCES OF THE UKRAINE STATE AT THE INITIAL STAGE OF THE NORTH WAR	232
Vitaliy Dmytrenko. POPULATION OF HOUSEHOLDS OF PARISH PRIESTS OF PYRIATYN DISTRICT IN 50-70S OF XVIII CENTURY	241
Viktor Brechunenko. POWERS OF THE CLIENT'S LAWYER AS A REFLECTION OF THE ATTITUDE OF COSSACK NOBILITY OF THE THE HETMAN STATE TO THE IMPERIAL CENTER IN THE XVIII CENTURY ...	247

NEW HISTORY OF UKRAINE

Tetiana Tarantsova. THE FIRST PROFESSIONAL ASSOCIATION OF AGRARIAN ORIENTATION IN THE UKRAINIAN LANDS: STRUCTURE, FEATURES OF ACTIVITY	259
Vadim Stetsiuk. POLISH GENTRY AND THE RUSSIAN ARMY ON THE RIGHT OF UKRAINE (1870TH-1914).....	266
Oleksandr Fedkov. YOSYP ZNOVITSKY AND OTHERS: NOVA USHYTSIA CADETS IN 1905-1907.....	274
Anatoly Glushkovets'kyi. SOCIAL AND POLITICAL STRUGGLE IN PODILSKA PROVINCE DURING THE ELECTION TO THE STATE DUMA IV OF THE RUSSIAN EMPIRE.....	286
Serhii Dobrzhanskyi. THE URBAN SPACE TRANSFORMATION AND THE LOCAL GOVERNMENT OF CHERNIVTSI AT THE END OF THE XIX – BEGINNING THE XX CENTURY	298
Andrii Chutkyi. “NON PROMINENT” FIGURE ON THE BACKGROUND OF EPOCH: YOUTH REPRESENTATIVES FROM PODILIA IN THE KYIV COMMERCIAL INSTITUTE.....	309

Volodymyr Dubynskyi. M. TUGAN-BARANOVSKY ABOUT THE WAYS OF SOLVING THE AGRARIAN QUESTION IN THE DNIEPER UKRAINE IN THE EARLY TWENTIETH CENTURY	324
Pavel Klishchinsky. KAMENETS-PODILSKY TEACHER'S SEMINARY DURING THE FIRST WORLD WAR: FUNCTIONING IN THE CONDITIONS OF EVACUATION (1915-1916)	329

CONTEMPORARY HISTORY OF UKRAINE

Victor Adamskyi. PODILSKYI GOVERNOR ON THE REVOLUTIONARY DAYS OF MARCH 1917.....	338
Oleksandr Marchuk. ACTIVITIES OF THE MINISTRY OF EDUCATION OF THE UNR HEADED BY IVAN OGIENKO IN KAMIANETS-PODILSKYI (FEBRUARY - MARCH 1919)	349
Tetiana Liaskovich. PROBLEM OF CREATION AND USE OF MATERIAL-TECHNICAL BASE OF ACTING ARMY OF UPTRAS VIEWED BY REPRESENTATIVES OF UKRAINIAN COMMAND AND RANKS (THE YEAR OF 1919)	363
Leonid Mohylnyi. SOCIAL AND POLITICAL BELIEFS OF OLEKSANDR HREBENETSKYI	377
Andriy Khoptiar, Yuriy Khoptiar. THE EMERGENCE AND DEVELOPMENT OF A MILITARY CAMP AT THE YARMOLYNTSI RAILWAY STATION (1930-1940).....	387
Igor Kolyada, Julia Kolyada. VOLUNTEER ACTIVITY OF S. ZHADAN	396

REVIEWS

Alexander Komarnitsky. USEFUL AND TIMELY EDITIONS ABOUT KAMIANETS-PODILSKY DURING THE UKRAINIAN REVOLUTION 1917-1920. Khoptiar Andriy. Kamianets-Podilskyi is the capital of the Ukrainian People's Republic. Historical essay / Tourist guide. Kamyanets-Podilskyi: FOP Buinitsky O., 2019. 49 p. / 71 p.	403
Anatolii Filinyuk, Yuri Klimchuk. RUES R. A BRIEF HISTORY OF THE SS-POLICE IN OSSOLA AND LAGO MAGGIORE 1943-1945. MINUSIO (SWITZERLAND): EDIZIONI INSUBRICA HISTORICA, 2018. 165 p.	407
ABOUT AUTHORS.....	416